

LITERATURA

“La poesia també ha de tenir un caire una mica menfotista”

Antonina Canyelles (Palma, 1942) ha començat a ser coneguda i reconeguda com a poeta en els últims anys. Un dels llibres que més hi ha ajudat és *Putes i consentits* (Lapislàtzuli), una àmplia antologia de poemes de la qual recentment ha sortit una segona edició. Aquesta obra reuneix diversos llibres, més un volum, *34 poemes inèdits (Tasta'm)*, amb una singular poètica que sovint sembla agafar la forma d'un cop de puny. L'any passat Canyelles va publicar *La duna i la cascada* (Edicions 62) i té un altre poemari a punt.

JAUME MOREY

Antonina Canyelles.

—El 1980 publiquen el poemari *Quadern de conseqüències*, el 1981 la carpeta amb dibuixos *Patchwork* i no hi torneu fins el 2005, amb *Piercing*. Per què passeu tant de temps sense publicar?

—Això no vol dir que jo no anés escrivint, però em vaig dir que apartar, perquè pel tipus de feina que tenia anava molt estressada i no estava dins d'aquest ambient. Jo vaig tenir una llibreria, em vaig dedicar més als negocis que a això. Sóc una gran lectora des de molt jove, no et vull dir que no anàs escrivint cosetes, però amb la idea de publicar no hi acabaves d'estar. Després la cosa ja va venir més rodada.

—*Putes i consentits* aplega una època àmplia de la vostra producció poètica?

—Són poemes de diversos llibres. Del de *La duna i la cascada* és tot nou. Però saps què passa? Jo no tinc perspectiva de mi mateixa. De vegades algú em diu: “oh, que m'agrada aquest poema!”. I jo dic, oh, aquest poema jo el trob més coix. I a més, el mes de setembre jo he de complir 72 anys... I som una persona molt senzilla i molt humil, però també sóc molt punyetera.

—La provocació i la ironia són una marca de la vostra poètica?

—Sí. A vegades em diuen: tens poemes que són com molt dolços i poemes que són molt agres, com si estiguessis enfadada. I és que estic molt enfadada. Pensa que jo vaig néixer el 42, en el *nacionalcatolicismo*. L'altre dia ho contava jo a una gent més jove, que no us podeu imaginar com ens varen educar. No sé com no acabarem tots els de la meva generació

en un psiquiàtric, no sé com encara tenim el cap tan ben compost. I què t'he de dir. Jo em vaig anar fent. I m'adono que tenc una espècie de ràbia, que l'he de vehicular. Ens varen fotre tant la nostra joventut! I és clar, el fet de viure en una illa, la insularitat, marca molt, perquè no teníem elements de comparació i ens pensàvem que el món era així i que tota la vida seria així. I llavors et fas gran i descobreixes que és aixà. I és quan descarregues.

—I per tant, en la poesia heu trobat una manera de deixar anar llast?

—Sí, supòs que sí. Hi ha poemes que, no et pensis, tampoc són tanta frustració, perquè jo sóc una persona molt sana, molt optimista. Relativitzo moltíssim les coses. Hi ha coses que sí que són així i hi ha coses que també les arregles i els poses floritures perquè siguin un poc literàries, un poc poètiques, perquè si hagués de dir tot tal com era, seria gros, eh.

—Aquest desvergonyiment també va contra una certa idea sagrada de la poesia?

—Sí, la poesia també ha de tenir un caire humorístic, o una mica com menfotista. També hi ha d'haver poemes que han de ser divertits, irònics. De vegades m'han dit que els meus poemes són irreverents.

—Llegint-vos fa la sensació que utilitzeu una llengua molt arrelada a un parlar popular, que surt tal com raja...

—Això no és tan senzill, em dóna molta de feina. Encara que pugui semblar espontània i senzilla, no ho és. Jo, per exemple, començ un poema i vas escrivint, i per ventura té 15 versos. I dic, mira, jo exactament això, que he escrit en 15 versos, ho he de dir amb quatre. I el receptor ha de rebre el que dic i he d'anar polint i polint, de manera que tampoc quedi desfigurats. Aquest llenguatge aparentment tan espontani no ho és tant. A mi els poemes em duren molt, perquè sempre corregesc, jo no sóc gens espontània.

—Detecteu certa sorpresa quan reciteu?

—Jo quan recit, la gent sol riure. Hi ha poemes que no els pots dur per recitar perquè són recargolats. Han de ser uns poemes que arribin molt directament a la gent. No tot ha de ser tan profund.

Anna Ballbona